

Høringssvar til Budget 2026 fra Ballerup Lærerforening

Vellykket inklusion i Ballerup kræver investeringer i vores lokale folkeskoler

Antallet af børn, der mistrives stiger

Antallet af børn med særlige behov og psykiatriske diagnoser er steget markant de senere år. Hvert syvende barn får i dag en diagnose, inden det fylder 18 år¹, og udviklingen stiller store krav til inklusions-opgaven i folkeskolen. I Ballerup kan vi se, at antallet af børn med især autismespektrumsforstyrrelser og AD(H)D vokser hurtigt. Kun 41,5% af børnene med autismespektrumsforstyrrelser modtager en indsats og 44,5% af børn med AD(H)D.²

Det passer desværre godt med lærernes oplevelser fra almenområdet. I en Epinionsundersøgelse fra DLF svarer 88% af lærerne i Ballerup, at de har en eller flere elever i deres primære klasse, som ikke modtager den særlige støtte, de vurderer, at de har behov for. Går man et spadestik dybere ned i tallene svarer 52% at de har 3-5 elever, der ikke får tilgodeset deres behov og hele 28% har 6-10 elever.³

En væsentlig pointe her er, at selvom vi segregere marginalt flere elever til specialundervisning, så vokser antallet af udfordrede børn i almenområdet og det påvirker lærernes og elevernes arbejds- og undervisningsmiljø. Det afspejler sig direkte i at 64% af lærerne i har overvejet at forlade faget inden for det sidste år og 71% af disse svarer, at årsagen er, at de ikke kan give eleverne den støtte, de har brug for.⁴

Samtidig med, at mistrivlsen har konsekvenser for undervisningsmiljøet og for elevernes faglige og sociale udvikling i skolen, tager mange af de unge problemerne med sig videre i livet. 20 procent af de unge mellem 15 og 24 år med diagnoser som ADHD, autisme, angst eller stress er hverken under uddannelse eller i arbejde.⁵

Skolefraværet stiger og koster dyrt menneskeligt og økonomisk

De seneste år har vi set en voldsom stigning i antallet af elever med massivt skolefravær. Det er både synd for de børn, der ikke magter at være en del af skolens fællesskab, og det er en udfordring for familierne – og for kommunen.

I Ballerup er antallet af elever med over 10% i fravær steget fra 16% før Covid 19 til 23% i 2024.⁶ Når et barn er i skolevægring, vil forældrene ofte være nødsaget til at blive hjemme med barnet, og i den forbindelse modtager flere forældre tabt arbejdsfortjeneste. I Ballerup er udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste steget markant de senere år, og i 2024 udbetalte kommunen i alt 26 mio. i tabt arbejdsfortjeneste til forældre med børn med nedsat funktionsevne. Før Covid 19 var det ca. 10 mio. kr. Vi er derfor glade for, at Ballerup

¹ Vidensråd for forebyggelse (2020): "Mental sundhed og sygdom hos børn og unge i alderen 10-24 år. Rapporten kan tilgås [her](#).

² Komponent-rapport fra Ballerup på BSU-dagsorden 12. august

³ [DLF inklusionsundersøgelse 2025](#)

⁴ [DLF inklusionsundersøgelse 2025](#)

⁵ AE-rådet for Danske Handicaporganisationer (2022): "Unge med handicap står oftere uden job og uddannelse". Rapporten kan tilgås [her](#).

⁶ [Statistik om Elevfravær | Børne- og undervisningsministeriet](#)

Kommune har indgået et samarbejde med Børns Vilkår om netop dette, men udviklingen understreger billedet af en skole, der skriger på flere ressourcer.

Når skolerne ikke lykkes med inklusionsopgaven, viser det sig blandt andet i mere støj og uro, faldende trivsel i klassen og et øget konfliktiveau⁵. 62% lærerne i Ballerup oplever, at der inden for de seneste fem år er kommet flere voldelige episoder mellem eleverne, og hver anden oplever voldelig adfærd på daglig eller ugentlig basis⁶. Når lærerne bliver spurgt, hvad årsagen er, peger hele 78% på manglende støtte til børn med særlige behov.

Hvis vi skal gøre det attraktivt at arbejde som lærer i Ballerups folkeskoler bliver vi nødt til at gøre mere for almenområdet.

Fungerer enhedstaksten efter hensigten?

En væsentlig udgiftspost på skolerne er enhedstaksten, som skolerne betaler hver gang en elev visiteres til specialundervisning. Vi mener, at der er behov for at evaluere, om denne måde at skruer økonomien sammen på virker efter hensigten. Hvis man tror på økonomiske incitamenter så skulle modellen animere til, at flere elever bliver på distriktsskolen med lokalt prioriterede indsatser. Selv efter enhedstakstens fulde implementering kan vi se, at flere elever bliver visiteret til specialundervisning.

Vi oplever, at muligheden for at foretage de indsatser det kræver ikke er til stede. Hvis man fx har været nødsaget til at visitere flere elever væk tidligt i skoleforløbet, hænger man på enhedstaksten gennem mange skoleår. Det dræner økonomien på distriktsskolen og vanskeliggør ellers fornuftige pædagogiske og didaktiske tiltag, der potentielt kunne inkludere flere elever på skolen.

Priorité endnu flere midler til nyuddannede

Der er store rekrutteringsudfordringer i vores lokale folkeskole. Ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd bliver 20% af undervisningstimerne i Ballerup varetaget af ikke-uddannede.⁷ Det tal var for 10 år siden det halve. Det er derfor positivt, at man med budgettet sidste år prioriterede midler til at tage bedre imod nyuddannede lærere. Midlerne rækker dog ikke så langt ift. den oprindelige ambition, der omhandlede muligheden for at nyuddannede kunne indgå i tolærerordning og co-teaching-forløb. Vi opfordrer derfor til, at man prioriterer dette område yderligere, så vi øger sandsynligheden for at nye lærere bliver i jobbet. Desværre viser statistikken, at hver fjerde nyuddannede lærer har forladt folkeskolen efter 5 år⁸ og 4 ud af 10 lærere arbejder uden for folkeskolen.⁹

BLF peger igen på flere uddannede lærere og tolærerordninger

Vi ved fra erfaringerne under Covid 19, at mange lærere oplevede at kunne nå hele vejen rundt både fagligt og socialt, når undervisningen foregik i mindre grupper.

I de seneste år har en række undersøgelser slået fast, at det har stor betydning for eleverne, at de undervises af en uddannet lærer. Det økonomiske råd viste i 2022, at en god lærer kan løfte elevernes karakterer i afgangsprøven med to karakterpoint og en god lærer karakteriseres blandt andet ved at være

⁷ [Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: Næsten hver femte lærer har ikke en læreruddannelse.](#)

⁸ [Hver fjerde nyuddannede lærer har forladt folkeskolen efter fem år: »Det er en negativ spiral« | Arbejderbevægelsens Erhvervsråd](#)

⁹ [4 ud af 10 læreruddannede arbejder ikke i folkeskolen | Arbejderbevægelsens Erhvervsråd](#)

læreruddannet¹⁰. Undersøgelsen viser også, at lærerens bidrag til elevernes faglige udvikling er vigtigere end andre faktorer som eksempelvis mængden af undervisningstimer eller klassestørrelse.

I 2023 viste en registerbaseret undersøgelse, at gode lærere kan løfte elevernes trivsel og at det påvirker elevernes trivsel negativt, hvis de undervises af en lærer uden læreruddannelse¹¹.

I 2024 er betydningen af lærernes baggrund blevet undersøgt af Danmarks Evalueringsinstitut og også her er konklusionen, at elevernes karakterer og trivsel påvirkes negativt, når de undervises af en ikke-uddannet lærer fremfor en uddannet lærer¹².

Lærerne peger også selv på, at det har negativ betydning for såvel elevernes faglige udvikling og trivsel, som lærernes egne muligheder for at levere god undervisning, når deres kollegaer ikke har en læreruddannelse¹³.

EVA har netop udgivet en rapport, hvor man har set nærmere på samundervisning i folkeskolen.¹⁴ Her identificeres fire roller:

Assistenten: • Bidrager primært med praktisk hjælp og håndtering af uro • Har begrænset indflydelse på undervisningens indhold. • Eleverne oplever ofte, at assistenten ikke er en faglig ressource.	Støttepersonen: • Støtter udvalgte elever med særlige behov. • Har begrænset indflydelse på undervisningen som helhed. • Eleverne ser støttepersonen som en ressource for få udvalgte.
Medunderviseren: • Er en ligeværdig partner i både planlægning, klasseledelse og undervisning. • Eleverne oplever mere varieret og motiverende undervisning. • Kræver systematisk fælles planlægning.	Specialisten: • Bidrager med specialiseret faglig viden og udvikler undervisningen. • Har indflydelse på valg af fagligt indhold, metoder og mål. • Kræver fælles planlægning og tydeligt formål.

EVA's undersøgelse viser, at samundervisning har et stort potentiale for at styrke den faglige og sociale trivsel, men potentialet realiseres kun, når den ekstra underviser har reel indflydelse på undervisningens indhold og planlægning. Den største kvalitet og det største udviklingspotentiale ligger klart i rollen som medunderviser og specialist. I begge tilfælde er det indlysende, at det forudsætter lærerfaglighed. Vi anbefaler derfor, at man fra politisk hold prioriterer skolevæsnets kvalitet ved at give skolerne ressourcer til at ansætte flere uddannede lærere.

¹⁰ **Det økonomiske råd (2022):** Lærerbidrag i folkeskolen – kan tilgås [her](#)

¹¹ **Kraka og Deloitte (2023):** De smukke unge mennesker – fra skole, skærm og stress til fremtidens håb – kan tilgås [her](#)

¹² **EVA (2024):** Effekter af lærerbaggrund – kan tilgås [her](#)

¹³ **DLF (2024):** Medlemmernes oplevelse af vikarer og ikke-uddannede undervisere i folkeskolen – kan tilgås [her](#)

¹⁴ [Samundervisning i grundskolen – Når to eller flere underviser sammen](#)

En omstilling af den specialiserede økonomi til almenområdet kræver massive investeringer

Vi anerkender, at Ballerup Kommune prioriterer børne- og ungeområdet. Sidste år tilførte man fx 9 millioner ekstra til almenområdet fra forventede besparelser på specialområdet og vi anerkender også, at da de forventede besparelser ikke viste sig at holde, så vil man kompensere ved at tilføre 7 millioner kr. årligt til specialområdet. Til gengæld er det ærgerligt, at man for at dække merforbruget på specialområdet mindsker almenskolenes ramme med 1 million, når det er indlysende, at en omstilling af økonomien på dette område kræver massive investeringer – især i en omstillingsperiode.

Priorité lavere klassekvotient

En velkendt udfordring i skolen er også, at økonomitildelingen pr. klasse forringes, når eleverne rammer 7-årgang. Nu er 7. årgang ikke kendt for at være den nemmeste årgang, og det kan derfor undre, at det er sådan, man har valgt at skære kagen. På flere skoler er man grundet denne økonomiske tildelingsmodel tvunget til at lægge klasser sammen på tværs af matrikler. Det betyder store klasser i udskolingen, som afspejles i, at vi har den højeste klassekvotient blandt de kommuner, som Implement har peget på, er mest sammenlignelige. Det er alt andet lige lettere at inkludere elever med lavere klassekvotient og flere tolærerordninger.

Ressourcer til markant flere modtageelever end ventet

I dette skoleår er modtageklasserne nedlagt på Hedegårdsskolen og almenskolerne skal nu varetage basisdanskundervisningen på mindre hold, hvor der ifølge lovgivningen højst må være 7 elever. Herfra skal de udsluses til almenklassernes fag gradvist alt efter, hvor de meningsfuldt kan deltage i undervisningen. På Baltorpskolen estimerede man inden jul, at det drejede sig om 30 elever og op til sommerferien 60 - nu går der 80. På Skovlunde Skole var det første estimat 9 elever og nu er der 27. Det er flere udfordringer forbundet hermed. For det første kalder denne opgave på uddannede lærerkræfter, som er svært at tilvejebringe, når skoleåret er gået i gang. Det betyder, at lovgivningen ikke bliver overholdt – både ift. antal elever på basisdanskhold og ift. uddannelseskvaliteten. I oplægget til det politiske niveau planlagde man med, at der var 10 tilknyttede elever pr. basisdanskhold, men ikke mere end 7 på noget tidspunkt. Den målsætning er man milevidt fra og i praksis ville det betyde at Baltorpskolen havde 8 basisdanskhold – man har 3. På Skovlunde Skole burde man have 3 basisdanskhold, hvilket heller ikke er tilfældet. Samtidig udfordrer antallet af basisdanskhold kapaciteten på almenområdet, så noget må gøres.

Vi er glade for, at I prioriterer et budgetløft her på 2 millioner, men med den voldsomme stigning i antallet af modtageelever, er vi bekymrede for om økonomien hænger sammen både ift. lærerkræfter og ledige lokaler.

Bedre fysiske rammer til at understøtte differentierede læringsmiljøer

To af de væsentligste opmærksomheder fra analysen af den specialiserede indsats i almenområdet i Ballerup er, at almenområdet med de nuværende fysiske rammer og ressourcegrundlag ikke er muligt at inkludere flere elever. Af samme grund er vi glade for at se, at der i bilaget ”Fagudvalgsager, der er overgået til budgetforhandlinger” ligger et forslag om at prioritere flere ressourcer til skolernes fysiske rammer. Det kommer næppe som en overraskelse, at vi anbefaler, at I går med model 3, der giver mulighed reelle fysiske forandringer, der sandsynliggør, at flere elever kan inkluderes i almenområdet. Vores medlemmer peger på, at der er behov for flere grupperum og muligheder for at opdele klasserne med henblik på øget faglig udvikling og trivsel.

Styrk klasselærerrollen og klassens fællesskab

Det moderne klasserum har skabt et omfattende merarbejde for klasselæreren. De flere børn med særlige behov betyder øget samarbejde, flere møder internt og eksternt samt øget kommunikation både på Aula og over telefon med bekymrede forældre. Klasselærerens øgede opgavemængde udfordrer det relationelle og pædagogiske arbejde med resten af eleverne i klassen. Vi foreslår derfor, at klasselærernes undervisningstid nedsættes med en ugentlig lektion, så rammerne for dette vigtige arbejde forbedres.

Tid til klassefællesskabet – Klassens Tid

Med folkeskolens kvalitetsprogram medfølger kravet, at klassens tid tilgodeses med, hvad der svarer til en ugentlig lektion om ugen. Samtidig har man givet mulighed for at forkorte skoledagen til minimum. Det sidste har man gjort i Ballerup. Konsekvensen af denne beslutning er, at klassens tid nu skal tages fra den almindelige fagrække, hvilket betyder, at man ikke lever op til minimumstimetallene i de fag, det rammer.

I oplægget til BSU d. 12. august er det et af de 7 elementer, som man anbefaler at indføre – dog først fra skoleåret 2027/28. Det mener vi er alt for sent, da det allerede nu er gældende lovgivning. Vi anbefaler derfor, at man fremrykker beslutningen til skoleåret 2026/27. Forslaget er udgiftsneutralt, da ressourcerne til dette kommer fra timebanken. De skal blot føres tilbage til skolen fra den udvidede åbningstid i BFO med, hvad der svarer til 1 lektion om ugen.

Vellykket inklusion er en god investering – økonomisk og menneskeligt

Det kan betale sig både menneskeligt og samfundsøkonomisk at investere i at forebygge mistrivsel, inden den udvikler sig. Folkeskolen kan spille en afgørende rolle i at hjælpe flere børn og unge godt på vej – hvis vi får rammerne til det.¹⁵

Vi har omfattende viden om og erfaringer med, hvad der virker, og vi ved, at det betaler sig på sigt – både menneskeligt og økonomisk – at sætte ind tidligt. Vi kan som samfund ikke tåle at lade være med at handle, og vi kan heller ikke være det bekendt. Men det kræver politisk mod og vilje til at investere i vores børn og vores folkeskole, hvis vi skal lykkes med inklusionen i vores lokale folkeskoler.

Ballerup Kommune står et økonomisk gunstigt sted og har som politikere mulighed for at skabe de optimale rammer for vores skoler. Det kan betyde, at vi bliver en foregangskommune, som andre skeler til. En kommune som lærere aktivt vil søge henimod for at være en del af vores fælles skolevæsen, der hver dag gør en kæmpe forskel for alle elever.

På vegne af Ballerup Lærerforenings Styrelse

Vibe Larsen og Kasper Mortensen

¹⁵ **AE-rådet** (2022): Voksenuddannelse og god skolegang løfter udfordrede unge på vej | Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (ae.dk) – kan tilgås [her](#)